
Házunk tájáról

Lezajlott az idei küldöttgyűlés

2019. május 17-én, pénteken az MGVYOSZ székházának Hermina termében gyűltek össze a tageszcsületek küldöttei. A 110 regisztrált küldötteből 87 személy jelent meg, így szinte teljesen megtelt a nagyterem.

Dr. Nagy Sándor elnök bevezetője után megkezdődött az új elnökségi tagok megválasztása: Sztakó Krisztina kapta a legtöbb szavazatot, 63-at, így ő elnökségi tag lett. A szabály szerint csak akkor válhat valaki elnökségi taggá, ha legalább a jelenlévő küldöttek több mint fele szavaz rá. Sztakó Krisztinán kívül egyedül Bősze György kapott annyi szavazatot, amennyi szükséges az elnökségi taggá váláshoz, így most ő pótagg lett.

Ezután a küldöttek szavaztak a 2018. évi szakmai beszámolóról és közhasznúsági mellékletéről, a Felügyelő bizottság 2018. évi beszámolójáról, illetve az Etikai bizottság 2018. évi beszámolójáról. Az elnökség mindegyik anyagot – kivéve az Etikai bizottságét - írásban eljuttatta a küldöttekhez a küldöttgyűlés előtt, az általuk igényelt, számukra akadálymentes formátumban, így mindenkinek lehetősége volt a szavazás előtt átolvasni azt. A résztvevők egyhangúlag elfogadták az összes beszámolót, elenyésző volt a tartózkodások vagy nemmel szavazók száma.

Szavaztak az alapszabály módosításáról is, több helyen pontosították, kiegészítették az eddig életben lévő alapszabályt, illetve egy módosítással megszűnt az Etikai bizottság is, melyre az utóbbi évek tapasztalatai alapján úgy ítélte meg a szövetség, hogy nincs szükség a továbbiakban.

Ezután az egyéb, tagegyesületeket érintő ügyek kerültek sorra. A küldöttek rengeteg kérdést intéztek az elnökhöz, melyeket igyekezett megválaszolni. Szóba került a sokat emlegetett téma, a Vakok Kertjébe való belépés is. Németh Orsolya tájékoztatta az érdeklődőket a kert nyitva tartásáról és a belépési lehetőségekről. Nyitvatartási időn kívüli belépésre az erre a célra kibocsájtott kártyákkal van csak lehetőség, ezeket az MVGYOSZ osztja szét a különféle szervezetek között, amelyek a későbbiekben szeretnének közösségi programokat szervezni a Vakok Kertjében, ilyenek a Vakok Iskolája, Vakok Intézete, stb. Magánszemélyek nem igényelhetnek belépőkártyát, de a látássérülésüket igazolva kísérővel bármikor beléphetnek a kertbe, annak nyitvatartási ideje alatt.

Ádám Judit

A kormány benyújtotta a 2020. évi költségvetés tervezetét

A kormány benyújtotta a 2020. évi költségvetés tervezetét, ennek okán kereste fel dr. Tapolczai Gergely országgyűlési képviselő az MVGYOSZ elnökét, dr. Nagy Sándort. A címzett költségvetési támogatás terve szerint az idei évre kapott támogatás összegével számol a kormány 2020. évre is. Nagy Sándor kérdésére, miszerint emelhető-e ennek mértéke, a képviselő úr azt válaszolta, hogy 5%-os emelés elérésében reménykedik. A Távszem projekt működésének fenntarthatósága érdekében egyéb pénzügyi források felkutatását javasolta. Erre a szövetség igyekszik minél előbb megoldást találni.

A megbeszélés további részében a látássérült embereket érintő egyéb témáról is szót ejtettek. Így például az audiovizuális médiaszolgáltatás bevezetéséről, a mozgófilmek és a színházi előadások narrációjának támogatásáról, a segédeszközök NEAK általi támogatásáról, az ÁFA mértékének csökkentéséről további eszközök esetében.

Ádám Judit

Meghívást kapott az MVGYOSZ a Főkefe 70 éves születésnapjára

A vak és gyengénlátó emberek foglalkoztatása sosem volt egyszerű történet. Még ma is inkább az egyéni találékonyságon múlik, hogy valaki mennyire sikeresen tud elhelyezkedni, ugyanis nagyon kevés tipikusan látássérültek által végezhető szakma közül választhatnak a látássérültek.

70 évvel ezelőtt erre a problémára kívánt megoldást találni a Fővárosi Kefe- és Seprűkötő Vállalat (Főkefe), amely az alapítását követő huszadik évében már közel 400 vak embert foglalkoztatott. Közben rengeteget változott a világ és a gazdasági körülmények, ezért a Főkefe is rengeteg átalakuláson ment keresztül az évtizedek során. A cég vezetése ma is fontosnak tartja és elkötelezett abban, hogy más megváltozott munkaképességű munkavállalók mellett látássérült embereket is foglalkoztasson, így jelenleg 325 látássérült személyt foglalkoztat.

A 70. születésnapjuk alkalmából egy hatalmas rendezvényt tartottak a Hajógyári Szigeten, melyre az MVGYOSZ elnökét is meghívták, hogy együtt ünnepeljék a cég fennállásának ezen jeles évfordulóját.

A teljesen akadálymentes rendezvényen 1500 munkavállaló vett részt, akiknek változatos szórakoztató és ismeretterjesztő programokban volt részük a nap folyamán. A megnyitón beszédet mondott Csizi Péter ügyvezető igazgató, Fülöp Attila, az EMMI szociális ügyekért és társadalmi felzárkóztatásért felelős államtitkára. A Főkefe 70. születésnapjára Köves Gábor, a vállalat nyugalmazott igazgatója vágta fel.

Az ünnepségen dr. Nagy Sándor, az MVGYOSZ elnöke is köszöntötte a résztvevőket. Beszédében kiemelte, mekkora jelentősége volt egykor a Főkefe megalapításának, és hogy a vak emberek foglalkoztatása máig egy nyitott kérdés, melyre közös feladatunk válaszokat találni. Erre egyfajta megoldás lehet a digitális technológia fejlődése és a képernyőolvasó programok. A különféle látássérült embereknek tervezett szoftverek ugyanis megnyithatják az utat a szellemi foglalkozás irányába.

Ádám Judit

„Az önállóság növelése minden korosztályban” – Nemzetközi rehabilitációs konferencia Budapesten

Az ICEVI-Europe (International Council for Education of People with Visual Impairment a Látássérült Emberek Oktatásának Nemzetközi Tanácsa) első Rehabilitációs konferenciáját Budapesten rendezte meg a LÁRESZ (Látássérült Személyek Rehabilitációját Szolgáló Egyesület) szervezésében, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az FSZK támogatásával. A 2019. május 31-én és június 1-jén lezajlott eseményen a látássérült személyek habilitációjának és rehabilitációjának bevált módszereit, legújabb kutatási eredményeit és nemzetközi jó gyakorlatait ismerhették meg és cserélhették ki tapasztalataikat 16 ország szakemberei. Az MVGYOSZ-t Németh Orsolya és Puskás Anett képviselte.

Hans Velling, az ICEVI elnöke köszöntőjében elmondta, hogy az ICEVI célja nemzetközi szinten találkozási és tapasztalat megosztási lehetőséget biztosítani a látássérültek rehabilitációjával foglalkozó szakembereknek. Az ICEVI minden életkorban nélkülözhetetlennek tartja az önállóságot, amihez a rehabilitáció vezet el, éppen ezért a konferencia tematikája is felölelt minden életkort és területet a korai fejlesztéstől a foglalkozási rehabilitáción át a szabadidős tevékenységekig.

Az EMMI helyettes államtitkára, Simon Attila István a magyarországi látássérült rehabilitáció múltját és aktuális helyzetét bemutató beszédében bejelentette, hogy napokon belül kiírásra kerül a látássérült személyek rehabilitációs központjainak tevékenységét támogató pályázat. Varga Gabriella, a LÁRESZ elnöke az egyesület tevékenységét és legújabb eredményeit mutatta be.

A konferencia nyitó előadását dr. Edward Bell, a Louisianai Műszaki Egyetem professzora, a Szakmai Fejlődés és Kutatóintézet a Vakságért igazgatója tartotta. Bell professzor járt már Magyarországon 2007-ben, amikor az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karán megvalósult első rehabilitációs tanárképzés hallgatóit oktatta a tájékozódás és közlekedés tanítás USA-ban használt módszereire. Rendhagyó előadásában nem kutatási eredményeket és elméleteket sorolt fel, hanem egy saját friss élményét mesélte el.

Április végén egy vihar súlyosan megrongálta a vak professzor és szintén vak felesége házát, melyben két látó lányukkal élnek. A vihart a család a ház alatt kiépített óvóhelyen vészelte át, ahonnan a veszély elmúltával először az apa ment fel felmérni a károkat. Ahogy a professzor elmondta, megtehetette volna, hogy ép látású lányait küldi fel az állapotok megvizsgálására, de ő felnőttként, apaként és férfiként úgy döntött, hogy ezt a felelősséget neki kell

felvállalnia. A történet tanulsága Edward Bell szerint, hogy a rehabilitációval éppen ennek a választásnak, az önrendelkezésnek, a saját életükről való döntésnek a lehetőségét adhatjuk meg a látássérült embereknek.

Bell professzor szerint a rehabilitáció sikeréhez a szakembereknek két „titkot” kell megérteniük. Az egyik a hit. A rehabilitációs tanárnak hinnie kell abban, hogy az adott helyzet megoldására a vak személy képes. A másik a problémamegoldás, vagyis a vak embert úgy kell fejleszteni és motiválni, hogy a mindennapjaiban felmerülő problémákat önerőből legyen képes és hajlandó megoldani. A rehabilitációs oktatónak hinnie kell a látássérült személy képességeiben ahhoz, hogy ő is hinni tudjon saját magában. Emellett pedig mindkettőjüknek tudomásul kell venniük a tényt, hogy a laikus emberek legalább 90%-a mindezt nem érti. Mindezek dacára motiválni kell a látássérült embereket a saját döntéseik meghozatalára és az önállóság elérésére, a környezetükben pedig meg kell erősíteni a hitet a képességeikben.

A konferencia két napján elhangzott előadások és bemutatott poszterek a látássérültek rehabilitációjának számos területét fedték le a korai fejlesztéstől az oktatáson, a pályaorientáción és az elemi rehabilitáción át a művészeti és sporttevékenységekig. A finn előadók látássérült kisgyermekek tájékozódás és közlekedés tanításához alkalmazott „felfedező keréknék” nevezett eszközüket és a nem utcai környezetre, például hóban vagy erdőben való közlekedésre kifejlesztett „offroad” botot mutatták be. Egy izraeli projektben a látássérült fiatalok számára szerveznek nyári munkát, amit egy részletes interjú és egy képzés előz meg. A legfontosabb célja az egészségnek pedig a munkatapasztalat szerzés mellett a résztvevők önértékelésének erősítése. Az orosz vendégek beszámolójából megtudtuk, hogy Oroszország területén egy időben több mint 120 speciális iskolájuk is volt a látássérülteknek, mára ezek száma nagyjából 70-re csökkent az integráció elterjedése miatt. Ezek az intézmények elsősorban a halmozottan sérült diákokat oktatják és fejlesztik. A talán legmeglepőbb előadást Skype-on bejelentkezve Maricar Marquez, egy siketvak nő tartotta, aki speciálisan kiképzett vakvezető kutyája és két önkéntes segítségével indult élete első futóversenyén.

Az esemény vélhetően legnépszerűbb előadását dr. Habil Boguslaw Marek tartotta a Lublini II. János Pál Katolikus Egyetemről, melynek témája a látássérült gyermekek és fiatalok rajztanítása volt. Erről az előadásról külön cikkben számolunk be.

A népes nemzetközi közönségnek számos hazai intézmény és szakember is bemutatkozott, köztük Bíró Csaba, a Látássérültek Speciális Szakiskolájában létrejött pék tanműhely egyik szakoktatója, Baráth Erika

Anita, a Gyengénlátók Általános Iskolája rehabilitációs tevékenységeit irányító pedagógusa, Szilaj Zsolt, az FSZK Hazai Támogatások Programirodájának vezetője és Nagygyörgy Éva, a dél-alföldi látássérült személyek rehabilitációját biztosító Kreatív Formák Alapítvány munkatársa. Dr. Jókai Erika az Óbudai Egyetem oktatójaként a fogyatékkal élő fiatalok munkaszimulátoros vizsgálatának eredményeiről számolt be, Hankó Csilla a Pécsi Egyetemről látássérült nők gyermekvállalással kapcsolatos attitűdjeit vizsgálta és hasonlította össze látó kortársaikéval, Somorjai Ágnes, a Vakok Általános Iskolájának igazgatónöje pedig az intézmény komplex és folyamatosan változó szerepéről, a halmozottan sérült vak gyermekek oktatásának, fejlesztésének nehézségeiről és kérdéseiről tartott gondolatébresztő előadást. Az Informatika a Látássérültekért Alapítvány képviselőjeként Szuhaj Mihály kuratóriumi elnök az Ország Licenccről és a látássérültek matematika oktatását forradalmasító LaTeX és MathML rendszerekről adott tájékoztatást, munkatársa, Sebestény Katalin pedig a Lapról Hangra kezdeményezést mutatta be. Hoffmann Rita a fogyatékos memoárokkal kapcsolatos kutatásaiból nyújtott ízelítőt, Flamich Mária a zene társadalmi integrációt erősítő szerepével kapcsolatos tapasztalatairól beszélt, Gombás Judit pedig a látássérült maratonfutókkal végzett vizsgálatának hipotéziseit és tapasztalatait ismertette. Ők hárman előadói szerepük mellett képzett szinkrontolmácsként is segítettek a rendezvény lebonyolítását, ezzel is ékesen bizonyítva, hogy a látássérültek a munkaerő-piac számos területén és a sztereotípiákból kilógó társadalmi szerepekben is képesek maximálisan helytállni.

A változatos és tartalmas szakmai programot az Összhang Alapítvány művészei - köztük az öt tagú, többségében látássérültekből álló fuvola együttes - által adott hangverseny és a Kézzelel Fogható Alapítvány tapintható tárlata színesítette.

Németh Orsolya

Tapintható grafika - avagy miért jó, ha a vak gyerekek is megtanulnak rajzolni?

Geometriatanulás, térképhasználat, táblázatok, diagramok és piktogramok értelmezése. Csupa olyan dolog, amikről azt gondoljuk, hogy látást, vizuális gondolkodást igényelnek. Miközben egyre több látássérült személy szerez felsőfokú iskolai végzettséget, és egyre több eszköz és rendszer támogatja a vakok önálló életvitelét, ezek a tevékenységek sokak számára még mindig megvalósíthatatlannak tűnnek látás nélkül. Pedig a technika ma már lehető-

vé teszi, hogy a vak diákok is elsajátítsák a geometria alapjait, megismerhessék országuk vagy kontinensük földrajzát, vagy tapintható térkép használatával felfedezzenek egy épületet, közteret. Sok gyógypedagógus és rehabilitációs tanár ugyanakkor arról számol be, hogy nemcsak a térképen való tájékozódásban vagy a geometria tananyagának megértésében vannak komoly hátrányban a vakon született gyerekek és felnőttek, hanem az olyan alapfogalmak értelmezésében és adekvát használatában is, mint a párhuzamos, merőleges, vízszintes, függőleges, átlós, trapéz stb. Ezek a hiányosságok jelentősen megnehezítik nemcsak a matematika és földrajz megtanulását, hanem a téri tájékozódást is.

Az ICEVI-Europe első rehabilitációs konferenciáján a lengyel származású Boguslaw Marek professzor Taktilis grafika címmel tartott előadást és műhelyfoglalkozást az érdeklődő résztvevőknek. A lublini II. János Pál Katolikus Egyetem kutatója szerint a fent felsorolt képességek alapja a rajzolás megtanulása. A vak gyermekek rajztanításához a technikai eszközök ma már rendelkezésünkre állnak, csak el kell kezdeni használni őket.

Az eredetileg angol nyelvű tanár végzettségű férfi hosszú éveken át teljesen más területen folytatott munkája után egy véletlennek köszönhetően találkozott a vakok információszerzésének bonyolult kérdéskörével és lett nemcsak a vakon született gyermekek rajztanításának szószólója, hanem számos ezt támogató kreatív eszköz és módszer kifejlesztője is. Egy londoni turistaút során egy vak lányt látott, aki a kezében lévő maketten tanulmányozta a London Bridge jellegzetes formáját. Ekkor merült fel benne először a kérdés, hogy hogyan ismerheti meg egy veleszületetten vak ember azt a sok-sok dolgot, ami körülveszi, de amiket méretük és elhelyezkedésük miatt megtapintani nem tud.

Később, már egy vakok számára létrejött iskolában végzett munkája során arra kérte a gyermekeket, hogy rajzoljanak le domború formában egy fát. Az egyik kislány mindössze egy kört rajzolt a speciális lapra, amikor pedig megkérdezte, hogy ez mi, habozás nélkül felelte, hogy egy fa. Az értetlenkedő tanárnak aztán el is magyarázta, hogy a fa törzsét körülölelve a karjaival is egy kört formáz. Hasonló megdöbbentő felismerések érték Boguslaw Mareket akkor is, amikor a gyermekeket olyan egyszerű tárgyak lerajzolására kérte, mint egy asztal vagy egy szék. Míg egy ép látású gyermek egy asztal kétdimenziós rajzán mindössze három vonallal jeleníti meg az asztal lapját és a két szemből látható lábát, addig a vak gyermekek inkább egyfajta sajátos felülnézetből rajzolták meg egy négyzettel az asztal lapját, amiből négy irányba nyúlik ki a négy láb.

Mindezek a tapasztalások arra sarkallták a lelkes pedagógust, hogy elkezdje módszeresen rajzolni tanítani a vak gyermekeket. Az angliai és lengyelországi speciális iskolákban ez nem tűnt annyira nehéz feladatnak, hiszen ott rendelkezésre álltak olyan eszközök, melyek segítségével a vak tanulók is tudtak rajzokat készíteni és tapintás útján folyamatosan kontrollálni azokat. Hamar kiderült azonban, hogy a már meglévő eszközök nem voltak elegendőek számos elemi ábrázolási feladat szemléltetéséhez, ezért Boguslaw Marek saját eszközrendszer kifejlesztéséhez látott. Amikor pedig Dél-Amerikában, Indiában és Nepálban végzett önkéntes munkája során kezdett vak gyerekeket rajzolni tanítani, megdöbbenően tapasztalta, hogy eszközök hiányában sok vakon született gyermeknek már egy egyszerű vonal meghúzása is hatalmas feladat, de egyben legalább akkora élmény is. Ugyanakkor néhány hét intenzív munkával ezekkel a gyerekekkel is el tudta érni, hogy egy egyszerű pálcikaembert lerajzoljanak valamilyen nem túl bonyolult cselekvés közben. Ehhez persze egészen az alapoktól, a vonalhúzástól, a síkidomok meg- és felismerésétől, azoknak egy ábrason való megtalálásától és lemásolásától kellett indulni.

A szemléltetéshez számos tapintható ábrát, fából faragott síkidomot, mágneses sablont és egyéb eszközt készített hihetetlen ötletességgel. A tapintható ábrákból olyan feladatsorokat állított össze, melyeken végighaladva egyszerű gyakorlatok során sajátítják el a gyerekek elsőként a geometriai alapfogalmakat, majd egyszerű tárgyak, pl. asztal, szék, bútorok, emberek, játék mackó stb. kétdimenziós képének lerajzolását. Tapasztalata szerint a vakok rajz tanításának legnagyobb nehézségét a háromdimenziós tárgyak tapintással megismert képének kétdimenziós rajzzá való átalakítása jelenti, ezért egyszerű tárgyak kétdimenziós látképét bemutató dobozt is készített, melyből kivehető a háromdimenziós, kézbe fogható változat.

Az emberalakok és mozgásuk szemléltetésére - megtapasztalva az emberábrázolás nehézségeit - létrehozta a Flexyman nevű játékos eszközt. Ez egy műanyag pálcikaember, aminek néhány ízülete (boka, térd, csípő, váll, könyök, csukló) két dimenzióban mozgatható, feje pedig aszerint van arccal vagy hajjal ellátva, illetve az orra aszerint tapintható ki valamelyik oldalon, hogy velünk szemben vagy nekünk háttal áll, illetve jobbra vagy balra néz. Flexyman segítségével, amit egy mágneses lapra helyezve jól lehet tapintással is tanulmányozni, nemcsak a testrészek egymáshoz viszonyított elhelyezkedését lehet megérteni, hanem a különféle mozgások kétdimenziós ábrázolását, nem utolsósorban pedig az irányokat és a nézőpontok megváltoztatását is gyakorolni lehet.

Boguslaw Marek rendszerével azonban nemcsak egyszerű gyermekrajzok készíthetők, hanem a bonyolultabb geometriai feladatok megoldása is meg alapozható. Egyes eszközöket kifejezetten a tükrözés vagy a forgatás meg értésére készített, míg mások a háromdimenziós látvány megértését segítik azoknak, akik sose láttak. Például egy kocka forgatható makettjén különféle felületekkel jelölte a bizonyos irányokból látható vagy takarásban lévő éleket és oldalakat.

Marek professzor a tapintható térképek használatának tanítását is egészen az alapoktól javasolja elkezdni. Ehhez egyszerű felületként egy megterített asztalt szemléltet, melyen a gyermekeknek a tányér, pohár, kés, kanál, villa elhelyezkedését és ezek egymáshoz való viszonyát kell kitapintaniuk és szóban meghatározniuk. Ha az egyszemélyes terítőken már könnyen eligazodnak, akkor folytatható a gyakorlás egy több személyre terített asztalon, egy szoba berendezésén, egy lakás alaprajzán, stb.

A tapintható grafikának természetesen komoly korlátai vannak, ugyanis csak a végletekig leegyszerűsített rajzok felismerésére képesek teljes biztossággal a vak személyek. Ezért nem lehet pusztán tapinthatóvá tétellel adaptálni egy zsúfolt szoba képét, egy festményt vagy egy földrajzi térképet. Boguslaw Marek példájával élve ugyanígy nehéz egy egyszerű rajzról eldönteni, hogy az egy játék mackó feje-e, vagy egy kerek kisasztal két kisebb és egy nagyobb tányérral, és két az asztallap alá félig betolt kerek ülőalkalmatossággal.

Az előadásban bemutatott eszközöket a workshop során valamennyien kézbe vehettük és kipróbálhattuk. Érdekesség, hogy a tapintható ábrakötekek, melyek Braille-írással szöveget is tartalmaznak, egy speciális, hazánkban kevéssé ismert technológiával készülnek. Az itthon már több helyen alkalmazott hőre domborodó speciális papír helyett hagyományos vastag papírra olyan festéket hordanak fel, mely hőre megszilárdul és tapintható lesz. Az ilyen technikával készült Braille-feliratok olvashatóság szempontjából szinte egyáltalán nem különböznek a Braille-nyomtatóval vagy írógéppel készültektől. Az ábrák nemcsak jó minőségűek, hanem tartósak is tűnnek.

Nem kell tehát, hogy a rajzolás képessége az ép látású gyermekek kiváltsága legyen. És ha nem is lesz a vak gyermekek számára a látókéhoz hasonlóan kedves időtöltés, bizonyított tény, hogy a grafikus ábrázolás készségi szintű elsajátítása számos ismeret megszerzésében, elsősorban a tájékozódás és közlekedés, valamint a reáltárgyak tanulása során igen hasznos a vakon született gyermekek és felnőttek számára is.

Mi az a WAMDIA és mit nyújt a látássérülteknek?

Az MVGYOSZ akadálymentesítési ügyekkel foglalkozó munkatársai, Erhart Péter és Németh Orsolya 2019. május 22-én a SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium szakmai konferenciáján mutatták be az MVGYOSZ tevékenységeit és a látássérült emberek digitális akadálymentesítési igényeit, az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségeit.

A konferencia célja az Erasmus+ pályázati konstrukció keretében megvalósuló WAMDIA és Let's Play VET nemzetközi tananyagfejlesztési projektek ismertetése volt. A fókuszban a grafikusok képzésének aktuális kihívásai mellett a digitális akadálymentesítés állt.

A WAMDIA (We All Make Digital Information Accessible: Mi mindannyian akadálymentessé tesszük a digitális információhoz való hozzáférést) projekt célja a digitális akadálymentesítéssel kapcsolatos tudást átadni olyan célcsoportoknak, akik nem informatikusok, de feladatuk online hozzáférhető információk létrehozása. Ide tartoznak többek között a közigazgatás és az oktatás, ezen belül a szakképzés szereplői. A projektet egy nemzetközi, svéd, spanyol, ír, olasz és magyar partnerekből álló konzorcium valósítja meg 2017. és 2020. között.

„Azt követően, hogy 2016-ban jóváhagyták az új EU 2016/2102 irányelvet, Európában előtérbe került a digitális akadálymentesítés. Az IKT felhasználók jellemzően azt gondolják, hogy a digitális akadálymentesítés kizárólag az IKT szakemberek feladata, amikor weboldalakat és mobil alkalmazásokat fejlesztenek, vezetnek be. Hasonló előítélet, hogy az akadálymentesítés csak a nagyon sajátos helyzetben lévő, fogyatékos emberek miatt szükséges. A WAMDIA szeretné megváltoztatni az IKT felhasználóknak ezen hagyományos felfogását: valójában mindenki hozzájárulhat ahhoz, hogy a digitális információ hozzáférhető legyen azáltal, hogy az elkészített és közös használatra szánt fájlokat (pl. szövegszerkesztőben készült dokumentumokat, prezentációkat vagy pdf anyagokat) akadálymentesíti. Valójában a legjobb akadálymentesített weboldalnak sincs értelme akkor, ha van rajta akár egy olyan feltöltött fájl is, ami nem hozzáférhető. A WAMDIA az átlagos IKT felhasználókat is felkészíti arra, hogy akadálymentessé tegyék a digitális információt, olyan egyszerű technikák megtanításával, amit alapvető digitális készségek birtokában bárki a mindennapi életében is képes alkalmazni.” (<https://wamdia.eu>)

A projektben kitűzött célok hazánkban is rendkívül fontosak, mivel a magyar országgyűlés az EU által megállapított határidő lejártát követően,

csak 2018 novemberében fogadta el a fent említett európai uniós irányelvet, a magyar jogrendszerbe átültető 2018. évi LXXV. törvényt, melynek végrehajtási rendeletei még jelenleg is kidolgozás alatt vannak.

A WAMDIA projekt keretében létrejövő tananyagok alapján zajló próbaképzésekre várhatóan 2019 nyarán kerül sor.

A konferencián a SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium egy látássérült tanulója is beszélt arról, hogy milyen nehézségei vannak a mindennapokban a digitális technika használatával, illetve hogy milyen eszközök segítik a tanulásban és az ügyintézésben.

Az MGVYOSZ tevékenységét bemutató előadásban elsősorban azokon a szolgáltatásokon volt a hangsúly, amelyek elősegítik a digitális akadálymentesítést. Így ismerhette meg a hallgatóság a Bodor Tibor Hangoskönyvtárat, az Okosklubot, a segédeszközboltot, valamint az akadálymentesítési szolgáltatásokat is. Friss innovációként mutatkozott be a Táv szem projekt, és nem maradhatott ki az átadandó információk közül az Informatika a Látássérültekért Alapítvány tevékenységéről, illetve az Ország Licencről szóló tájékoztatás sem.

A szakgimnázium vezetői elmondták, hogy intézményükben több látássérült és más sajátos igényű diák is tanul, de nem csak ezért tartják fontosnak a digitális akadálymentesítéssel való foglalkozást. A SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium a jövőben keresni fogja az együttműködés lehetőségeit az MGVYOSZ-szel és szakmai partnereivel.

Németh Orsolya

Közlekedési kultúra napja - figyeljünk jobban egymásra!

2019. május 11-én, szombaton ünnepeltük a Közlekedési kultúra napját, és mivel a látássérült emberek életében kiemelt probléma a közlekedés, az MVGYOSZ is csatlakozott a kezdeményezéshez, amely a látó embereket szeretné edukálni arra, hogyan figyeljenek oda jobban, hogyan segítsenek jól vak és gyengénlátó társaiknak.

A Közlekedéstudományi Egyesület Közlekedésbiztonsági Tagozatának nevében Bíró József elnök kereste fel dr. Nagy Sándort, az MVGYOSZ elnökét, és kérte fel, hogy a szövetség is vegyen részt a Közlekedési kultúra napjához kapcsolódó program megszervezésében.

Az MVGYOSZ két aktivitással is készült. Egy cikket jelentetett meg az NLC-n, melyben a szövetség munkatársai mesélik el saját közlekedéssel kapcsolatos történeteiket, melyek helyenként humorosak, máskor szomorúak, de mindenképp tanulságosak, főként a látó, de a látássérült emberek számára is. A teljes cikk az alábbi linkre kattintva olvasható:

<https://www.nlcafe.hu/szabadido/20190511/kozlekedesi-kultura-napja-vak-gyenglenlato-tomegkozlekedes/>

Az elmesélt esetek kapcsán dr. Nagy Sándor elnök fontosnak tartotta kiemelni, hogy ne csak a látóktól várjuk el az odafigyelést, a vak és gyengénlátó emberek ugyanígy tegyenek meg mindent, amit lehetőségeikhez mérten tudnak, a biztonságos közlekedésért.

A másik aktivitás az MVGYOSZ Facebook oldalán zajlott, két posztot szentelt a szövetség a biciklisek vs. fehérbottal közlekedők témának. Ezek közül az egyik rengeteg visszajelzést kapott, igazi kommentháborút indított a közösségi oldalon. Mivel ezáltal még több emberhez, összesen közel 50 ezer főhöz eljutott az írás és a szemléltető fotó, mindenképpen jó eredménynek kell értékelni. Több mint százan szóltak hozzá, ami a szövetség számára azt mutatja, hogy érdemes foglalkozni ezzel a témával, mert sok ember szeretné elmondani róla a véleményét, és építőleg hathat az edukáció. Az említett poszt itt érhető el:

<https://www.facebook.com/mvgyosz/photos/a.380723775317373/2318159851573746/?type=3&theater>

Az MVGYOSZ, illetve minden látó és nem látó ember közös célja, érdeke, hogy együtt élhetőbbé, biztonságosabbá, egyszerűbbé tegyük mind a tömeg- mind az utcai közlekedést. Ezért arra kérünk mindenkit, hogy ne csak ezen az egy napon, hanem mindig közlekedjen körültekintően, másokra figyelve, másokat segítve.

Ádám Judit